

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
CENTRUL DE ARHEOLOGIE

REVISTA ARHEOLOGICĂ

serie nouă _ vol. X _ nr. 1-2

CHIȘINĂU 2014

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
CENTRUL DE ARHEOLOGIE

REVISTA ARHEOLOGICĂ

Redactor șef / Editor-in-chief: dr. hab. Oleg Levițki

Colegiul de redacție

Dr. hab. **Igor Bruiako** (Odesa), dr. **Ludmila Bacumenco-Pîrnău** (Chișinău), dr. **Roman Croitor** (Chișinău), dr. hab. **Valentin Dergaciov** (Chișinău), prof. dr. **Svend Hansen** (Berlin), dr. **Maia Kașuba** (Sankt Petersburg), prof. dr. **Michael Meyer** (Berlin), prof. dr. **Eugen Nicolae** (București), prof. dr. hab. **Gheorghe Postică** (Chișinău), dr. **Svetlana Reabțeva** (Chișinău), prof. dr. **Petre Roman** (București), dr. hab. **Eugen Sava** (Chișinău), dr. hab. **Sergei Skoryi** (Kiev), prof. dr. **Victor Spinei**, mem. cor. al Academiei Române (Iași), dr. **Nicolai Telnov** (Chișinău), dr. hab. **Petr Tolochko**, acad. al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei (Kiev), dr. **Vlad Vornic** (Chișinău)

Secretar de redacție – **Larisa Ciobanu**

Machetare și prelucrarea materialului ilustrativ – **Ghenadie Sîrbu**

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru schimb, precum și orice alte materiale se vor trimite pe adresa: Colegiul de redacție al „Revistei Arheologice”, Centrul de Arheologie, Institutul Patrimoniului Cultural AȘM, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 1, MD-2001, Chișinău, Republica Moldova

Рукописи, книги и журналы для обмена, а также другие материалы необходимо посылать по адресу: редакция «Археологического Журнала», Центр археологии, Институт культурного наследия АНМ, бул. Штефан чел Маре ши Сфынт 1, MD-2001 Кишинэу, Республика Молдова

Manuscripts, books and reviews for exchange, as well as other papers are to be sent to the editorship of the „Archaeological Magazine”, the Institute of Cultural Legacy of the Academy of Sciences of RM, bul. Ștefan cel Mare și Sfânt 1, MD-2001 Chisinau, the Republic of Moldova

Toate lucrările publicate în revistă sunt recenzate de specialiști în domeniu
Все опубликованные материалы рецензируются специалистами
All the papers to be published are reviewed by experts

CUPRINS – СОДЕРЖАНИЕ – CONTENTS

STUDII – ИССЛЕДОВАНИЯ – RESEARCHES

Валентин Дергачев, Ольга Ларина (<i>Кишинэу</i>). Планиграфия и структура поселения культуры Криш Сакаровка I (Р. Молдова).....	6
Виталий Цимиданов (<i>Донецк</i>). «Ограбленные» погребения Белозерской культуры.....	31
Эвелина Кравченко (<i>Киев</i>). Кто сжег Уч-Баш? (к вопросу о финале предскифского периода в Северном Причерноморье).....	48
Сергей Махортых (<i>Киев</i>). Об одной группе раннескифских памятников Днепроовского лесостепного Правобережья.....	69
Денис Гречко (<i>Киев</i>). О бескурганых погребениях аборигенного населения восточноевропейской лесостепи скифского времени.....	79
Vasile Naheu (<i>Chişinău</i>). Lumea egeeană și impactul cultural al acesteia asupra evoluției tracilor septentrionali.....	102
Alexandru Levinschi (<i>Chişinău</i>). Ceramica grecească de lux în așezările getice din silvostepa Nistru-Prut.....	116
Vasile Iarmulski, Octavian Munteanu (<i>Chişinău</i>). Ceramica lucrată cu mâna din așezarea Lucășeuca II (secolele II-I a. Chr.).....	121
Сергей Курчатov (<i>Кишинэу</i>). Следы неведомых «царей».....	129
Светлана Рябцева (<i>Кишинэу</i>). Перстни с полусферическими щитками и специфика престижного ювелирного убора X-XII вв. населения Восточной, Центральной и Юго-Восточной Европы.....	140
Silviu Oța (<i>București</i>). Podoabe de tradiție bizantină descoperite în așezările rurale și târguri de la nordul Dunării (secolele XI-XIV).....	165
Ion Ursu (<i>Chişinău</i>). Sabia la populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV.....	174

MATERIALE ȘI CERCETĂRI DE TEREN – МАТЕРИАЛЫ И ПОЛЕВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ – PAPERS AND SURVEYS

Сергей Коваленко (<i>Кишинэу</i>). Верхнепалеолитическая стоянка Дрэгэнешть X.....	181
Olga Larina, Ghenadie Sîrbu (<i>Chişinău</i>). Rezultatele investigațiilor arheologice din așezările Fetești I și II (r-nul Edineț).....	189
Геннадий Тоцев (<i>Запорожье</i>). Кромлехи с каменными плитами со знаками в Причерноморье и Крыму.....	200
Сергей Агульников, Еужениу Мистряню (<i>Кишинэу</i>). Новые находки каменных орудий на памятниках позднего бронзового века степной зоны Молдовы.....	203
Виталий Синика, Игорь Четвериков (<i>Тирасполь</i>), Николай Тельнов (<i>Кишинэу</i>). Материалы из разрушенных скифских погребальных комплексов IV-II вв. до н.э. на левобережье Нижнего Днестра.....	210

Lilia Dergaciova (<i>Chişinău</i>). Monede medievale moldoveneşti din colecţii particulare din Republica Moldova (VIII).....	218
---	-----

DISCUȚII – ДИСКУССИИ – DISCUSSIONS

Vasile Haheu, Victoria Surdu, Dumitru Bratco (<i>Chişinău</i>). Despre moarte și „moartea simbolică” la traci septentrionali (considerații preliminare).....	225
---	-----

Vasile Haheu, Dumitru Bratco (<i>Chişinău</i>). Vitivinicultura Moldovei în epoca medievală.....	237
---	-----

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ – INTERDISCIPLINARY SURVEYS

Angela Simalcsik (<i>Iași</i>), Alexandra Comșa (<i>București</i>), Vasilica Monica Groza, Robert Daniel Simalcsik (<i>Iași</i>). Trepanația – ritual simbolic/magico-religios sau procedeu terapeutic? Necropola medievală de la Lozova (r-nul Strășeni, Republica Moldova), secolele XIV-XV. Studiu de caz.....	247
--	-----

Luminița Bejenaru (<i>Iași</i>), Ludmila Bacumenco-Pîrnău (<i>Chişinău</i>), Simina Stanc (<i>Iași</i>). Considerații privind importanța porcului domestic (<i>Sus domesticus</i>) în economia alimentară a Moldovei medievale.....	265
--	-----

Роман Кройтор (<i>Кишинэу</i>). Биомеханические и эко-морфологические особенности черепа неандертальского человека.....	284
--	-----

RECENZII ȘI PREZENTĂRI DE CARTE – РЕЦЕНЗИИ И КНИЖНОЕ ОБОЗРЕНИЕ – PAPER AND BOOK REVIEW

Sergiu Constantin Enea , <i>Elemente de arheologie funerară în spațiul carpato-danubian. Neolitic și eneolitic</i> , Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, 197 p., ISBN 978-973-109-301-7 (Ghenadie Sîrbu, <i>Chişinău</i>).....	297
---	-----

Liviu Marta, Daniel V. Sana, Ioan Bejinariu, L. Nagy Márta, Elisabeta Berendi , <i>The late Bronze Age settlement of Nyíregyháza-Oros „Űr Csere”</i> . Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 2010, 272 pagini, 20 figuri, 4 planșe tipologice, 41 planșe, ISBN 978-973-1843-42-1 (Livia Sîrbu, <i>Chişinău</i>).....	301
---	-----

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – НАУЧНАЯ ХРОНИКА – SCIENTIFIC LIFE

Conferința științifică cu participare internațională a IPC Probleme actuale ale arheologiei, etnologiei și studiului artelor (ediția a VI-a), Chişinău, 22-23 mai 2014.....	306
--	-----

Masa rotundă cu tema Arheologia din RSSM în anii 40-60 ai sec. XX (Ludmila Bacumenco-Pîrnău, <i>Chişinău</i>).....	308
--	-----

Susținerea unei teze de doctorat în cadrul Centrului de Arheologie al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, cu tema Migrația bastarnilor în spațiul carpato-nistrean (în baza necropolei de la Borosești) , elaborată de Vasile Iarmulschi (Octavian Munteanu, <i>Chişinău</i>).....	310
--	-----

Revista Arheologică, serie nouă, la a 10-a aniversare (Ludmila Bacumenco-Pîrnău, Larisa Ciobanu, <i>Chişinău</i>).....	313
--	-----

Indicele bibliografic al Revistei Arheologice, serie nouă (volumele I [2005] - X [2014]) (Ludmila Bacumenco-Pîrnău, <i>Chişinău</i>).....	315
--	-----

IN HONOREM

Omagiu Profesorului Gheorghe Postică la 60 de ani (Ludmila Bacumenco-Pîrnău, Larisa Ciobanu, <i>Chişinău</i>).....	331
--	-----

IN MEMORIAM

Памяти Георгия Феокистовича Чеботаренко (Н. Тельнов, <i>Кишинэу</i>).....	334
---	-----

LISTA ABREVIERILOR – СПИСОК СОКРАЩЕНИЙ – LIST OF ABBREVIATION	337
--	-----

INFORMAȚII ȘI CONDIȚIILE DE EDITARE A REVISTEI ARHEOLOGICE	341
---	-----

ИНФОРМАЦИЯ И УСЛОВИЯ ИЗДАНИЯ АРХЕОЛОГИЧЕСКОГО ЖУРНАЛА	343
--	-----

INFORMATION AND CONDITION OF PUBLICATION IN THE ARCHAEOLOGICAL MAGAZINE	345
--	-----